

Kalboje Europos Parlamente (EP) Lietuvos prezidentas Gitanas Nausėda paragino ES toliau remti Ukrainos kovą už laisvę ir išlaikyti atviras duris Moldovai ir Sakartvelui.

Strasbūre kreipdamasis į europarlamentarus G. Nausėda pasidalijo Lietuvos patirtimi siekiant nepriklausomybės bei priminė ilgą šalies kelią į Europą. Prezidentas minėjo Baltijos kelią ir kruvinus 1991 m. sausio įvykius bei siejo šiuos įvykius su dabartine Ukrainos kova už laisvę.

„Džiaugiuosi galėdamas pasakyti, kad Europa ir kitos laisvę mylinčios tautos nepasidavė Rusijos skleidžiamam melui, dezinformacijai ir bauginimui. Tada, kai to labiausiai reikėjo, mes išlaikėme vienybę ir ištiesėme ukrainiečiams pagalbos ranką. Išsivadavę iš daugelio abejonių, tvirtai žengiame į priekį, ryžtingesni, tvirtesni ir atsparesni, negu kada nors anksčiau“, – teigė Lietuvos prezidentas.

Jis pasidžiaugė Lietuvos parama Ukrainai, kuri artėja prie 1,5 proc. šalies bendrojo vidaus produkto. Prezidentas taip pat padėkojo Europos Parlamentui už nuolatinę paramą Lietuvai sovietinės okupacijos metais bei už dabartinę lyderystę padedant Ukrainai.

„Tikiu, kad šiandien daugelis Europos piliečių supranta, jog Ukrainos kova – tai ir jų kova. Šioje kovoje pergalė gali būti iškovota tik mūsų visų bendromis pastangomis“, – kalbėjo G. Nausėda.

Jis paragino užtikrinti, kad Rusijos nusikaltimai sulauktų deramo atsako ir būtų įsteigtas specialus tarptautinis tribunolas, stiprinamos ES sankcijos, o išaldytas Rusijos turtas būtų panaudotas Ukrainos atkūrimui. Reaguojant į suaktyvėjusius Rusijos veiksmus, Lietuvos vadovas taip pat ragino sustiprinti ES dėmesį Europos istorinės atminties politikai.

„Istorinė patirtis rodo, kad efektyviausias būdas plėsti taikos, stabilumo ir klestėjimo erdvę Europoje buvo ir bus ES plėtra (...), todėl aš svajoju apie dieną, kai šiuose rūmuose posėdžiaus Ukrainoje išrinkti Europos Parlamentarai ir valstybės narės teisėmis plevėsuos Ukrainos vėliava. Ta pati vėliava, kuri šiandien yra tapusi šlovingos kovos už ukrainiečių orumą ir laisvę simboliu.“, – kalbėjo G. Nausėda. Jis paragino ES išlaikyti atviras duris Moldovai ir Sakartvelui bei išreiškė paramą Ukrainos stojimo derybų pradžiai dar šiemet.

Prezidentas taip pat pagyrė ES už tai, kad jai pavyko įveikti Rusijos energetinį šantažą. „Žiema atėjo ir praėjo, nieko Europoje nesušaldžiusi“, – kalbėjo G. Nausėda. Jis pasisakė už didesnes investicijas į žaliąją energetiką ir alternatyvius šaltinius bei pateikė Lietuvos pavyzdį, kaip pavyko atsikratyti Rusijos dujų, naftos ir elektros energijos.

Prezidentas G. Nausėda Europos Parlamente: Ukrainos atgimimas
turi baigtis vieningoje Europoje

G. Nausėda atkreipė europarlamentarų dėmesį į neteisėtos migracijos temą ir pabrėžė poreikį panaudoti ES lėšas šiai problemai spręsti, taip pat išreiškė nerimą dėl to, kad Rusija vis dažniau naudoja branduolinę energetiką kaip šantažo įrankį. Prezidentas padėkojo EP už principingą paramą keliant Astravo atominės elektrinės problemą.

„Galiu jus užtikrinti: Lietuva visada sieks būti europinių sprendimų priešakyje. Toks yra mūsų įsipareigojimas ne tik Europai, bet ir sau patiems. Geriau nei kas kitas žinodami, ką reiškia grėsmė Europos netekti, mes darome ir darysime viską, kad Europa būtų stipri ir atspari“, – apibendrino Lietuvos prezidentas.

Frakcijos vardu diskusijoje kalbėjęs EP narys Andrius Kubilius (Europos liaudies partija) pabrėžė, kad tvari taika Europos žemyne bus pasiekta tik tuomet, kai Rusijos ir Baltarusijos piliečiai turės galimybę gyventi laikydamiesi europinių vertybių, tokių kaip demokratija ir žmogaus teisės. Jis ragino tiekti Ukrainai daugiau ginklų, įvesti papildomas sankcijas Rusijai bei pradėti stojimo į ES derybas su Ukraina ir Moldova dar šiemet, taip pat priimti Ukrainą į NATO šiemet arba kitamet.

„Nuo pirmos Rusijos invazijos dienos iki pat šiol Lietuvos ir kitų Baltijos šalių balsas buvo garsiausias, raginantis ne tik teikti skubią visokeriopą pagalbą Ukrainai, bet ir reikalaujantis bendro ir vieningo ES atsako į Rusijos agresijos sustabdymą čia ir dabar. Leiskite priminti, jog ilgus metus Lietuva ir kitos Baltijos šalys nuolat išspėdavo apie tikrąjį Rusijos veidą ir jos autoritarinio Putino režimo tikslus. Deja, šiuos išspėjimus norėjo girdėti ne visus Europos bendruomenės nariai“, – frakcijos vardu sakė EP narė Vilija Blinkevičiūtė (Socialistai ir demokratai).

Frakcijos vardu kalbėjęs EP narys Waldemar Tomaszewski (Europos konservatorių ir reformuotojų frakcija) apgailestavo, kad ES institucijose nėra demokratijos vertybių ir politinės minties bei susidaręs „ideologinis vakuumas“. Jo teigimu, daugelis piliečių po rinkimų pasisakė už kitus dalykus nei tai, kas vyksta dabar. EP narys taip pat ragino išlaikyti suverenias ES valstybes ir priešintis federalizmui.

EP narys Bronis Ropė (Žalieji) dėkojo Lietuvos prezidentui G. Nausėdai už nuolatinį darbą dėl paramos Ukrainai, tačiau pasigedo jo indėlio sprendžiant vidaus problemas, tokias kaip milžiniška infliacija, pakilusios maisto ir energetikos kainos, augančios bankų palūkanų normos ar ūkininkų sunkumai. „Suprantu, kad karas Ukrainoje paaštrino šias problemas, bet vien tai konstatuoti nėra išeitis“, – kalbėjo europarlamentaras.

„Šiandien vyksta diskusijos, bet visiškai sutinku, kad vienintelė taikos garantija yra okupantų karių išvijimas iš Ukrainos, specialusis tribunolas ir nusikaltėlių agresijų

Prezidentas G. Nausėda Europos Parlamente: Ukrainos atgimimas
turi baigtis vieningoje Europoje

nubaudimas bei pilnateisė Ukrainos narystė ES ir NATO“, – pabrėžė europarlamentaras Juozas Olekas (Socialistai ir demokratai), raginęs padaryti viską, kad būtų paleisti politiniai kaliniai Baltarusijoje.

Tai buvo aštuntoji ciklo „Tai yra Europa“ diskusija Europos Parlamente. Anksčiau diskusijose dalyvavo Slovėnijos ministras pirmininkas Robert Golob, Suomijos premjerė Sanna Marin, Graikijos vyriausybės vadovas Kyriakos Mitsotakis, Kroatijos premjeras Andrej Plenković, Airijos ministras pirmininkas Micheál Martin, Italijos vyriausybės vadovas Mario Draghi ir Estijos premjerė Kaja Kallas.

